

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ ТА ТУРИЗМУ
КАФЕДРА ТУРИЗМУ**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕКОНОМІКА МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ**

2022-2023 н.р.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ:

Рівень вищої освіти – Другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань - 24 Сфера обслуговування

Спеціальність – 242 Туризм

Освітньо-професійна програма – Туризм

Кількість кредитів – 3

Рік підготовки – 1, семестр – 1

Компонент освітньо-професійної програми – обов'язкова, загальна.

Дні занять – відповідно до розкладу занять у ЛНУП.

Консультації – онлайн і офлайн відповідно до графіку консультацій кафедри.

Мова викладання – українська.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА:

Мальська Марта Пилипівна

Науковий ступінь: *доктор економічних наук*

Вчене звання: *професор*

Телефон (робочий): (067) 722-37-23

Електронна пошта: Marta.Malska@lnu.edu.ua

Профіль у Google Scholar [scholar.google.com.ua](https://scholar.google.com.ua/citations?user=...)

Профіль у Scopus www.scopus.com

Наукові інтереси

- туризмологія: концептуальні засади теорії туризму;
- теоретико-методологічні засади формування просторової системи послуг;
- практичні основи просторового розвитку систем послуг, підходи до управління ними в контексті нової парадигми регіонального розвитку;
- проблеми соціальної географії та сфери послуг, географії та організації туризму, дослідження вітчизняного ринку туристичних послуг;
- маркетинг-менеджмент туристичних підприємств у ринковому середовищі;
- оптимізація просторової та структурної організації туристичної інфраструктури Карпатського регіону”;
- оптимізація використання рекреаційно-туристичного потенціалу Західного регіону України: теоретико-методологічні і прикладні аспекти.

Анотація до курсу. Предметом вивчення навчальної дисципліни є: цілісна система знань про економіку міжнародного туризму, понятійно-термінологічний апарат, що характеризує економіку туризму та методику оцінки економічної ефективності туристичної діяльності.

Навчальна дисципліна є обов'язковою, що належить до циклу загальної підготовки за освітньо-професійною програмою “Туризм” спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування, яка викладається в 1 семестрі в обсязі 3 кредити. Підсумковий контроль – залік.

Пререквізити курсу: Організація туризму, Міжнародний туризм, Бізнес-планування туристичних підприємств, Маркетинг у туризмі, Аналіз діяльності туристичних підприємств, Економіка туристичних підприємств.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Економіка міжнародного туризму» є підготовка висококваліфікованих і професійних менеджерів в галузі туристичної індустрії та формування і розвиток у них професійних компетентностей у галузі економічного управління туристичною діяльністю, здобуття студентами системи знань, вмінь і навичок спрямованих на ефективне управління та організацію бізнес-процесів у сфері туристичних послуг спрямованих на ефективну організацію туристичної діяльності, використання сучасних економічних методів та підходів до управління у сфері туризму, поглиблення і розширення теоретичних знань у питаннях досліджень світових туристичних потоків, тенденцій їх формування та організації інституційного регулювання розвитку міжнародного туризму.

Завдання курсу – ознайомлення з основними тенденціями розвитку туристичної галузі; формування у студентів здатності до самостійного творчого мислення та розв'язання практичних економічних задач; навчити студентів економічно правильно оцінювати перспективи і особливості туристичної індустрії та дати практичні навички для роботи в даній сфері діяльності.

Формат курсу: Лекції проводяться у формі бесіди, дискусії, з використанням ілюстративного та мультимедійного матеріалу.

Семінарські і практичні заняття проводяться у формі дискусії, ділові ігри, командні проекти; практичних завдань, пошукових робіт, розв'язування ситуаційних задач, презентації результатів виконаних завдань. Студенти мають змогу отримувати індивідуальні консультації.

В карантинних умовах COVID-19 та воєнного стану в Україні допускається проведення лекцій і практичних занять у дистанційній формі з використанням платформ: Moodle, Microsoft Teams, Zoom, Google Hangout Meet, Skype, Viber.

Навчальний контент

Теми	Результати навчання	Оцінювання
Тема 1. Туризм у системі світової економіки	Етапи розвитку міжнародного туризму. Види міжнародного туризму. Фактори розвитку міжнародного туризму. Особливості міжнародного туризму. Значення міжнародного туризму. Тенденції розвитку міжнародного туризму.	Практична робота, презентація.
Тема 2. Суть, види та форми міжнародного туристичного бізнесу	Види міжнародного бізнесу: експорт, ліцензування, франчайзинг, контракти на управління, проекти «під ключ»; прямі іноземні інвестиції. Форми міжнародного бізнесу: двостороннє і багатостороннє співробітництво. Форми ринкових структур у міжнародному туризмі: досконала конкуренція, чиста монополія, олігополія.	Практична робота, ділова гра
Тема 3. Процеси глобалізації на ринку міжнародного туризму	Транснаціональні компанії (ТНК). Вплив ТНК на національну економіку. Процеси глобалізації в світовому туризмі	Практична робота, презентація.
Тема 4. Специфіка і склад індустрії міжнародного туристичного бізнесу	Особливості та структура індустрії міжнародного туризму. Роль посередників у світовому туристичному бізнесі. Специфіка турагенської та туроператорської діяльності на міжнародному ринку туристичних по.слуг. Класифікація засобів розміщення у міжнародному туризмі. Національні системи класифікації засобів розміщення. Сучасний стан готельної бази світу. Види транспортних перевезень у міжнародному туризмі. Розвиток круїзного туризму. Навколосвітні подорожі. Використання інформаційних мереж в міжнародному туристичному обслуговуванні. Глобальні комп'ютерні мережі. Автоматизовані системи бронювання готельних і туристичних послуг	Практична робота, ділова гра
Тема 5. Регіональні особливості розвитку та статистика міжнародного туризму	Особливості ринку міжнародного туризму. Світовий і регіональні ринки міжнародного туризму. Структура та загальна характеристика туристичних регіонів. Методи вивчення туристичного попиту. Сегментація попиту на послуги туризму. Географія світових туристичних потоків. Статистика туристичних потоків. Статистика туристичних доходів і витрат	Практична робота, ділова гра
Тема 6. Державне регулювання економіки міжнародного туризму	Цілі й завдання міжнародного співробітництва в галузі туризму. Міжнародні організації, що координують туристську діяльність. Інструменти регулювання міжнародної туристської діяльності. Міжнародні туристичні заходи	Практична робота, презентація.
Тема 7. Ціноутворення в економіці міжнародного	Сутність механізму ціноутворення. Різновиди цін, що застосовуються в сфері туристичної	Практична робота,

туризму	діяльності. Методика визначення ціни туристичного продукту. Механізм регулювання та диференціації цін на послуги підприємств туристичної сфери. Стратегія і тактика управління цінами на послуги підприємств туристичної сфери	презентація.
Тема 8. Оцінка фінансових результатів та показників рентабельності туристичних компаній	Прибуток підприємства: суть, формування та використання. Алгоритм оцінки фінансового стану підприємства. Аналіз майнового стану та фінансових результатів підприємства. Аналіз ліквідності, ділової активності, платоспроможності (фінансової стійкості) та рентабельності підприємства	Практична робота, презентація.
Тема 9. Виробнича програма підприємств туристичної індустрії	Сутність і структура виробничої програми. Принципи та етапи розробки виробничої програми туроператора. Планування діяльності підприємств розміщення туристів. Виробнича програма та товарооборот підприємств харчування туристів	Практична робота, Розробка SWOT аналізу міжнародного туроператора, презентація.
Тема 10. Економічна стратегія в туристичній діяльності	Сутність і роль підприємницької стратегії в туристичній діяльності. Механізми економічного управління туристичним бізнесом. Комерційний розрахунок в туристичній діяльності. Стратегія конкурентоспроможності туристичного продукту	Практична робота, презентація.

Формування програмних компетентностей

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері туризму і рекреації.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.

ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та іноземному середовищі

ЗК4. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

Спеціальні компетентності

СК3. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.

СК4. Здатність організувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду.

СК5. Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією.

СК6. Здатність до аналізу, прогнозування, планування бізнес-процесів та геопросторового планування у сфері туризму та рекреації.

СК7. Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку.

Програмні результати навчання:

РН5. Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.

РН6. Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.

РН9. Розробляти та реалізовувати проекти у сфері туризму та рекреації на засадах економічної, соціальної і екологічної ефективності

PH12. Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними DESTИНАЦІЯМИ на національному, регіональному та локальному рівнях.

Перелік універсальних, “ м’яких” навичок (soft skills)

- наполегливість – проявляється під час виконання практичних робіт;
- відповідальність – почуття обов’язку перед одногрупниками, необхідність пояснити причини невиконання чи невчасного виконання завдання та шляхи виправлення ситуації;
- креативне мислення – вміння знаходити нестандартні нові рішення, пошук вирішення актуальних проблем у розрізі дисципліни та висвітлення результатів під час занять, участь в конференціях і круглих столах, наукові публікації;
- робота з інформацією – вміння збирати, аналізувати й оцінювати нову інформацію, орієнтуватися у широкому інформаційному полі сучасного світу.

Практики, представники туристичного бізнесу, фахівці, залучені до викладання

До викладання дисципліни долучаються представники органів державної виконавчої влади в галузі туризму, державних та приватних туристичних підприємств, туристичних кластерів, операторів, національних парків, підприємств готельно-ресторанного бізнесу, за участю яких проводяться так звані гостьові заняття.

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

№ з/п	Тема	Кількість годин			Максимальний бал	
		лек.	прак.	самостійна роб.	лек.	прак.
1	Тема 1. Туризм у системі світової економіки	1	2	4	5	5
2	Тема 2. Суть, види та форми міжнародного туристичного бізнесу	1	2	4	5	5
3	Тема 3. Процеси глобалізації на ринку міжнародного туризму	1	2	4	5	5
4	Тема 4. Специфіка і склад індустрії міжнародного туристичного бізнесу	1	4	6	5	5
5	Тема 5. Регіональні особливості розвитку та статистика міжнародного туризму	2	4	6	5	5
6	Тема 6. Державне регулювання економіки міжнародного туризму	2	2	4	5	5
7	Тема 7. Ціноутворення в економіці міжнародного туризму	1	4	4	5	5
8	Тема 8. Оцінка фінансових результатів та показників рентабельності туристичних компаній	1	4	4	5	5
9	Тема 9. Виробнича програма підприємств туристичної індустрії	2	2	6	5	5
10	Тема 10. Економічна стратегія в туристичній діяльності	2	2	6	5	5
					100	
	ВСЬОГО	14	28	48		

Підсумкова оцінка з освітнього компонента “Економіка міжнародного туризму” виставляється за 100- бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу

ЄКТС відповідно до Положення про критерії оцінювання знань та вмінь студентів Львівського національного університету природокористування:

<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

АКАДЕМІЧНА ПОЛІТИКА КУРСУ

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн форматі за погодженням із керівником курсу. Усі види робіт з навчальної дисципліни необхідно виконати і захистити у вказані терміни. Організація та проведення навчального процесу в університеті регулюється **Положенням про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті природокористування:**

<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

Здобувачі, які пропустили заняття з поважної причини, відпрацьовують їх у додатковий час згідно графіка консультацій викладача. Роботи, які здаються і захищаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (80% від можливої максимальної кількості балів). Перескладання проміжних модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Процедура відпрацювання пропущених занять регулюється **Положенням про порядок відпрацювання студентами Львівського національного університету природокористування пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять:**

<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

Жодні форми порушення академічної доброчесності не допускаються. Здобувачам варто бути толерантними, поважати чужу думку. Заперечення необхідно формулювати в коректній формі. Не допускаються підказування і списування під час здачі самостійних робіт і проміжного контролю, копіювання вирішених завдань іншими особами. Мобільні пристрої під час проведення аудиторних занять дозволяється використовувати лише з дозволу викладача. Політика щодо академічної доброчесності побудована на основі **Положення про академічну доброчесність у Львівському національному університеті природокористування:**

<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. В університеті діє чітка процедура антиплагіатної перевірки, що регулюється **Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у Львівському національному університеті природокористування за допомогою антиплагіатної інтернет системи (програмно-обчислювального комплексу) StrikePlagiarism:** <http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

Епідемія коронавірусу та російсько-українська війна стали випробуванням для освіти, тому під час навчання активно проводиться дистанційне навчання з використанням різноманітних платформ для виготовлення цифрового навчального контенту та онлайн взаємодії. Зокрема: Платформа Moodle, Платформа Google Classroom, Zoom, Google Hangout Meet, Skype, Viber. Політика щодо умов організації освітнього процесу в умовах пандемії регулюється **Тимчасовим положенням про організацію освітнього процесу в умовах пандемії, зумовленої COVID-19 у Львівському національному університеті природокористування:**

<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. Мальська М. П. Економіка туризму: теорія та практика: підручник / М. П. Мальська, М. Й. Рутинський, С. В. Білоус, Н. Л. Мандюк. - К.: «Центр учбової літератури», 2016. - 554 с.
2. Парфіненко А. Міжнародний туризм в Україні: геополітичні аспекти глобального явища / А. Парфіненко // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2015. – Вип. 126. – Ч. 1. – С. 12-23.
3. Мальська М.П., Погребняк Л.В. Економіка міжнародного туризму: конспект лекцій. Львів: ЛНУП, 2022. - 178 с.
4. Мальська М.П., Погребняк Л.В. Економіка міжнародного туризму. Методичні рекомендації для індивідуальної роботи студентам спеціальності 242 “Туризм” РВО “Магістр” факультету землевпорядкування та туризму.– Львів: Львівський національний університет природокористування, 2022. – 10с.
5. Мальська М.П., Погребняк Л. В. Економіка міжнародного туризму. Методичні рекомендації для самостійного вивчення курсу, навчально-аудиторної роботи та виконання практичних робіт студентами спеціальності 242 “Туризм” РВО “Магістр”. – Львів: Львівський національний університет природокористування, 2022. – 26с.
6. Країни світу. Міжнародний туризм. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://svit.ukrinform.ua/turism.php?page=ukr_tur&id=23762.

Додатковий:

1. Розвиток транскордонного співробітництва: Тіньовий сектор в економіці прикордонних територій: науково-аналітична доповідь / ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України»; наук. ред.: В. С. Кравців, Х. М. Притула. – Львів, 2018. – 65 с.
2. Погребняк Л.В. Інноваційна модель розвитку України в умовах Євроінтеграційних процесів. / Савицька О.П., Савицька Н.В. / Збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційні технології та інтенсифікація розвитку національного виробництва» (м. Тернопіль, 20-21 жовтня 2016 року). – 2016. – С.135-137.
3. Погребняк Л.В. Формування кадрового забезпечення готельного господарства в контексті використання європейського досвіду / Бігус М.М./ Туристичні послуги на світовому ринку як фактор розвитку міжнародного туризму: Зб. матер. міжнар. наук.-практ. конф. (Львів, 10 травня 2018 р.) / Міністерство освіти і науки України, Львівський інститут економіки і туризму. - Львів: ЛІЕТ, 2018. - С.73-81
4. Погребняк Л.В. Глобальні інтеграційні процеси в системі підвищення конкурентоспроможності туристичних послуг країни // Шляхи забезпечення конкурентоспроможності туристичного бізнесу в умовах глобалізації: монографія / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. І.О. Бочана. – Львів : 2020. – 214 с.
5. Погребняк Л.В., Балич М. Брендинг в зовнішньоторгівельній діяльності туристичного підприємства// The IV International Science Conference «Actual problems of practice and science», March 5 – 6, 2021, Ankara, Turkey, p.76-79. (ISBN – 978-9-40361-460-1).
6. Погребняк Л., Станько С. Соціально-економічні чинники привабливості туризму на сільських територіях в час світової пандемії Covid-19 // Теорія і практика розвитку агропромислового комплексу та сільських територій: матеріали XXII Міжнародного науково-практичного форуму, 5–7 жовтня 2021 р.: у 2 т. Львів: ННБК «АТБ», 2021. Т. 1. -С. 125-127.
7. Pohrebniak L.V. Academic entrepreneurship as a means of developing innovative competences among service sector graduates in Ukraine // The XI International Science Conference «Theoretical approaches of Fundamental Sciences. Theory, Practice and prospects», April 26 – 28, 2021, Geneva, Switzerland. p.103-104. (ISBN – 978-9-40361-482-3).
8. Pohrebniak L., Havryshkiv N. Development of rural tourism in Ukraine during the Covid-19 pandemic // Sciences of Europe (Praha, Czech Republic), VOL 2, No 56 (2020) (ISSN 3162-2364), p.11-15.

Інформаційні ресурси

www.ebrd.com - Європейський банк реконструкції та розвитку.
www.icps.kiev.ua - Міжнародний центр перспективних досліджень.
www.ics.org.ua-Інститут конкурентного суспільства.
www.invest.delovoy.com-Інвестиційний експерт.
www.mavica.ra - Багатомовний пошуковий каталог.

<http://rada.gov.ua/> – Законодавство України
www.rada.kiev.ua - Верховна Рада України.
www.ukrstat.gov.ua – Державна служба статистики України.
<http://icps.com.ua/> – Міжнародний центр перспективних досліджень.
<https://www.wttc.org/> – Всесвітня рада з туризму та подорожей.
<http://www2.unwto.org/> – Всесвітня туристична організація.
<https://etc-corporate.org/> – Європейська туристична комісія.
<http://www.tau.org.ua/> – Туристична асоціація України.
<https://uata.com.ua/> – Українська Асоціація туристичних агенцій.
<http://altu.com.ua/Altu/About/> – Асоціація лідерів тур бізнесу України (АЛТУ).
<http://lart.lviv.ua/> – Львівська асоціація розвитку туризму.
<http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського.

Силабус навчального курсу «Економіка міжнародного туризму» розглянуто та схвалено на засіданні кафедри туризму
Протокол від "02" вересня 2022 року № 1

Завідувач кафедри туризму

Викладач

Оксана КРУПА

Марта МАЛЬСЬКА